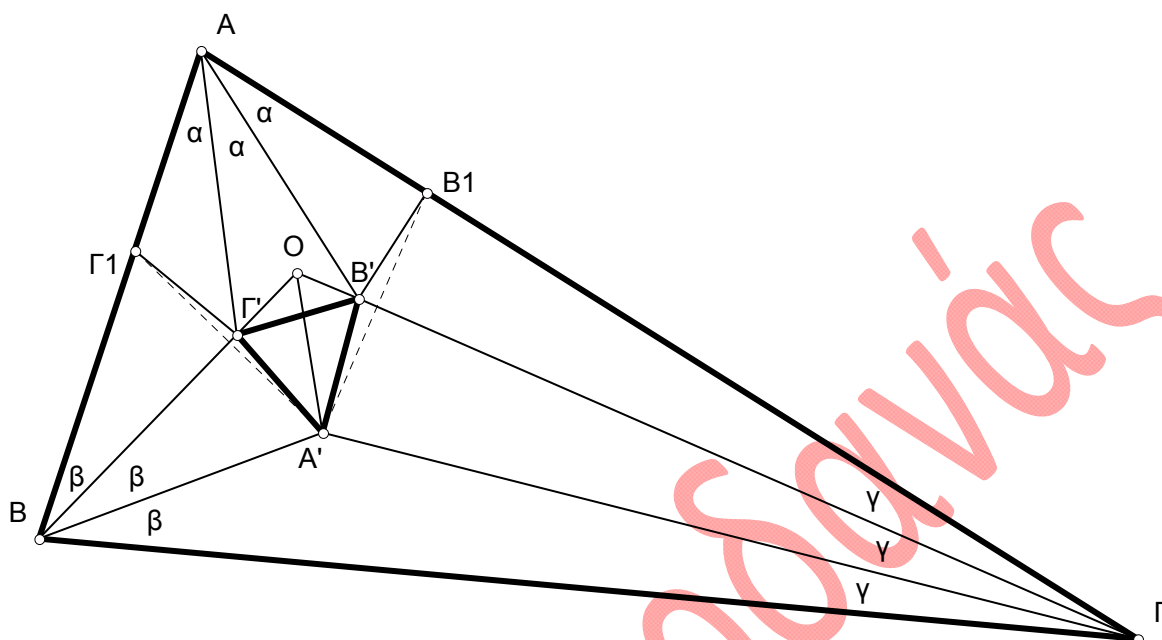

Θεώρημα του Morley

Οι τριχοτόμοι των γωνιών ενός τριγώνου τέμνονται σε σημεία που είναι κορυφές ισοπλεύρου τριγώνου.

Απόδειξη:

Θεωρούμε το τρίγωνο $AB\Gamma$ και τις τριχοτόμους BO , BA' , $\Gamma A'$, ΓO , των γωνιών B και Γ . Επιπλέον φέρουμε την OA' . Στο τρίγωνο $OB\Gamma$ οι BA' και $\Gamma A'$ είναι διχοτόμοι άρα το A' είναι έκκεντρο επομένως η OA' είναι διχοτόμος. Κατασκευάζουμε τα $A'\Gamma'$ και $A'B'$ εκατέρωθεν του $A'O$ ώστε να σχηματίζουν γωνίες $\widehat{OA'\Gamma'} = \widehat{OA'B'} = 30^\circ$ και προσδιορίζουμε τα Γ_1 και B_1 συμμετρικά του A' ως προς BO και ΓO αντίστοιχα.

Τα τρίγωνα $OA'\Gamma'$ και $OA'B'$ έχουν την OA' κοινή και τις προσκείμενες της γωνίες ίσες, άρα είναι ίσα επομένως $A'B' = A'\Gamma'$ με $\widehat{\Gamma'A'B'} = 60^\circ$ δηλαδή το τρίγωνο $A'B'\Gamma'$ είναι ισόπλευρο. Για να δείξουμε ότι είναι το τρίγωνο Morley αρκεί να δείξουμε ότι οι AB' και $A\Gamma'$ τριχοτομούν τη γωνία A .

$$\begin{aligned} \widehat{B'O\Gamma'} &= 180^\circ - 2\beta - 2\gamma \Rightarrow \widehat{A'OB'} = 90^\circ - \beta - \gamma \Rightarrow \widehat{OB'A'} = 180^\circ - \widehat{A'OB'} - 30^\circ \\ &\Rightarrow \widehat{OB'A'} = 150^\circ - (90^\circ - \beta - \gamma) \Rightarrow \widehat{OB'A'} = 60^\circ + \beta + \gamma = 60^\circ + \frac{180^\circ - 3\alpha}{3} \\ &= 60^\circ + 60^\circ - \alpha = 120^\circ - \alpha. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \widehat{B_1B'\Gamma'} &= 2 \cdot \widehat{A'B'O} - 60^\circ = 2 \cdot (120^\circ - \alpha) - 60^\circ = 240^\circ - 2 \cdot \alpha - 60^\circ = 180^\circ - 2 \cdot \alpha \\ &= 2(90^\circ - \alpha) = 2\bar{\alpha}, \text{ όπου } \bar{\alpha} \text{ η συμπληρωματική της } \alpha. \text{ Με όμοιο τρόπο} \end{aligned}$$

καταλήγουμε $\widehat{B'G'G_1} = 2\bar{\alpha}$. Από τα προηγούμενα συμπεραίνουμε ότι το τετράπλευρο $G_1G'B'B_1$ είναι ισοσκελές τραπέζιο άρα εγγράψιμο σε κύκλο C .

Κάθε μια από τις χορδές $G_1G'B'$ και $G'B'B_1$ είναι χορδή τόξου $2\bar{\alpha}$ άρα και χορδή του παραπληρωματικού του 2α . Συνεπώς το A βρίσκεται στον κύκλο C και επειδή οι χορδές G_1G' , $G'B'$, $B'B_1$ είναι ίσες, οι AB' και AG' τριχοτομούν τη γωνία $\hat{A} = 3\alpha$.

Ηλίας Σκαρδανιάς